

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1.— Din

LETO 1937

MAREC

ŠTEV. 3

L. G.

Pilatov grob

(Švicarska legenda)

V Švici na vzhodu od Lucerna se dviga mračen in strašen gorski vrhunec »Pilat«, ki pripada pogorju brnskih Alp. V eni izmed globin gorovja je »Pilatovo jezero«, obkoljeno od divjih strmin, tako visokih, da se v njem nikdar ne zrcali vedro švicarsko nebo. O tem jezeru obstoji ta-le legenda:

Po Kristusovi smrti je živel Pilat ves nevoljen in obupan. Bali so se, da se mu ne omrači um. V ušesih mu je neprestano odmeval tih in miren glas Zveličarjev. Zdelo se mu je, da ga preganja ljubeznivi in blagi Jezusov pogled. Kamorkoli je šel in karkoli je delal, povsod je videl pred seboj ta tužni pogled in slišal je besede, katere ni mogel nikdar pozabiti: »Moje kraljestvo ni od tega sveta. Zato sem prišel na ta svet, da svedočim za resnico.«

»Kaj je resnica?« ga je vprašal skeptično Pilat.

Pa tudi žena ni dala miru Pilatu. Neprestano mu je oponašala, da je on kriv Kristusove smrti. Pilatu je postalo tako mučno, da so ga pogosto napadale skušnjave samoumora. Vest se mu je neprestano oglašala in jo ni mogel pomiriti. Trdno je bil prepričan, da mu je vtisnjen na čelo žig prokletstva. Zdelo se mu je, da se ga vsi izogibljujejo in zato je nekega dne pobegnil iz Jeruzalema. V temni noči se je odločil za beg. Tajno je zapustil ženo in palačo ter se je napotil skozi mestna vrata.

Noč je bila strašna. Pilat je videl pred seboj Golgato in Kristov križ ter je ponovno slišal usodne besede: »Prišel sem na svet, da svedočim za resnico.«

»Pa kaj je to resnica?«

Pilat je dolgo hodil. Ni se bal nevarnosti, katere so mu pretile. Telesno je bil utrujen, a njegova duša je grozno

trpela. Glad in žeja sta ga mučila, noge so mu opešale, ali on je šel le naprej.

Neko noč je zagledal dolgo, črno prikazen, katera je, kakor se mu je dozdevalo, hodila poleg njega.

»Kdo si?« vpraša Pilat prestrašen. Prikazen je pa molčala. Enako je molčala tudi duša nesrečnega begunca. Ko so se pokazali prvi obrisi jutranje zore, je Pilat malo bolj pogledal čudno prikazen in so se mu naježili lasje od groze.

To je bil večni Žid ...

Drug drugega sta takoj spoznala.

»Proklet sem in obsojen, da moram po svetu hoditi,« spregovori Žid z utrujenim glasom. »Na sebi nosim strašno kletev. Pilat, če bi Ga ti ne bil obsodil na smrt, jaz ne bi bil naredil to, kar sem.«

Pilatu so od strahu drhtela kolena, da je v nezvesti padel na tla. Večni Žid ga je dvignil in vlekel s seboj brez počitka.

(Dalje prihodnjic)

To in ono

Materinska proslava bo letos po velikonočnih praznikih, ko je god naše farne patrone ravno na veliki četrtek. Med oznanili naj vsak točno pregleda, kako bomo združili praznovanje farne patrone z obredi velikega četrтка!

Naročniki Mohorjeve družbe, ki še niso obnovili naročnine, naj to store še prve dni marca. Tudi v naši župniji mora biti Mohorjanov število — verske in narodne zavesti merilo!

Namesto venca na krsto † Goekenu Hermanu sta poklonila Usnjarska združba »Runo« in gđc. Serafina Pirc po Din 100.— sirotišču Vincencijeve konference z naročilom, da otroci molijo za dušo pokojnega. Bog povrni!

Zakrajšek Viktor:

Ušla je ...

(Konec)

Drugi dan sem obiskal dekle in ji predložil vse težke posledice: »V siromaštvu si in še v večje greš...« — »Pa naj trpim, saj bom po svoji volji trpela.« — »Počakaj, da se fant popravi in se loti kakega dela.« — »Ko me bo videl lačno, bo delal.« — Fant je pa kar sam prišel k meni, da mu pomagam čim prej do poroke. Dolgo pridigo sem mu držal, pa ni nič izdalo. »Ako se poročim, se bom popravil, a tako bom še hujši, ker ne bom vedel, zakaj naj delam. Tako se bom pa briga za sebe in za ženo.« — Kaj sem mogel drugega, kot da sem odgovoril: »Ako bi vedel, da bo to držalo, bi te stokrat poročil in ne samo enkrat.«

Čez dva dni je prišla njena mati. Za drugi dan je bilo napovedano zasliševanje. Takoj zjutraj po sv. maši so hodili od obeh strani s palicami okrog župnišča. Njegov in njen rod so se pripravljali na borbo. Grdi pogledi in ne posebno lepe opazke so letele na obe strani. Prišla je njena mati in kmalu nato so pripeljali njo, seveda zastraženo, da je njen rod ne ugrabi nazaj. Sklenil sem, da bom miren in ostal sem miren, čeprav smo se razgovarjali skoro tri ure. Vzel sem v pisarno samo mater in njo in pozneje še njenega brata, ki je prišel od vojakov. Vse druge sem pustil čakati pred župniščem v mrazu, da se jim ohladi kri. Dobil se je celo dober človek, ki je zbiral palice in jih nosil v kuhinjo.

Dekle je ostalo trdovratno. Vse prigovarjanje ni zaleгло nič. »Če me odvedete domov, bom jutri zopet ušla...«

»In desetkrat bom ušla za njim.« Poklical sem njega — on prosi mater, a ona ne dovoli in ne dovoli. Hotel sem stvar poravnati s tem, da se poroka za pol leta odloži in se oba malo pripravi. Morda bi s tem prigovarjanjem tudi uspel, ker je tudi njegov oče že pristal, da ne bi prišlo v sredo vprašanje, kje bo dekle za ta čas stanovalo. Mati je zahtevala, da se vrne k njej ali v njen rod, a fant je zahteval, da mora biti v njegovem rodu, ker je za njega zbežala; zakaj, če se vrne v njen rod, ni več njegova. Mati je žalostna odšla, fanta sem spodil, a dekle je z njegovim očetom ostalo v pisarni. Zunaj je bilo vpitje in prerekanje. Mati se je zopet vrnila in padla je pred vrati župnišča v nezavest. — Vpitje, jok, kletve itd. je odmevalo daleč naokrog. Mater smo odnesli v kuhinjo, a dekle se je zaklenilo v pisarno. Pa je bilo kmalu vse dobro, le dekle je ostalo trdovratno. Celo tako predrzno je bilo, da je odgovorilo teti, ko ji je rekla, da bo mati umrla: »Pa naj umre...« Mati je odšla, ljudi sem spodil s cerkvenega dvorišča in malo pozneje je tudi dekle odšlo s fantovim očetom k njegovim sorodnikom. Zunaj dvorišča je pa čakala občinska straža — za vsak slučaj.

Ako seveda prinesejo dovoljenje od sodišča za mladoletno nevesto, ju bom poročil. Pa kako, ko nimajo niti denarja za takse. Žalostna zgodba! Bog daj, da bi bil konec veselejši. Krivi so pa roditelji, ki ne pouče in ne skrbijo za svoje otroke.

✠ Gabrijela Zupančičeva

V soboto 20. februarja zjutraj je zatisnila šele v 36. letu starosti svoje blage oči učiteljica gđc. Gabrijela Zupančičeva, ki je službovala na trziški osnovni šoli prvič v letu 1929/30 in drugič v letošnjem šolskem letu. Z velikim veseljem je prišla jeseni v Tržič in živela je le šoli in Bogu. Marsikateri Tržičan jo niti poznal ni, a starši njenih učencev so s hvaležnostjo zapazili njen dober vpliv na otroke. Ni se izven šole nikjer udeleževala, nikomur ni hotela biti v nadlego, prislusnila je le tam, kjer je mogla dobiti kakšno zrno za svoje delo

v šoli. Prave moči za svoj poklic in svoje življenje je pa iskala vsako jutro v cerkvi pri sv. maši in pri obhajilni mizi.

Malo pred smrtjo je s svojo sestro, po prejetih sv. zakramentih, molila še pri polni zavesti častitljivi del sv. rožnega venca in s posebno pripombo se je pomudila pri skrivnosti: »ki je tebe Devica v nebesih kronala«. Kmalu nato, na soboto, na Marijin dan, je njena lepa duša res odhitela po nebeško krono, ki jo ji je Devica res pripravila.

Skromno gospodično smo v pogrebnem sprevedu spremili v nedeljo 21. fe-

bruarja po Ljubljanski cesti; odpeljali so namreč njeno truplo v Kranj, da se spočije v gomili njenih staršev. Udeležba pri pogrebu v Trzinu je bila sicer obilna, a izvršilo se je vse le nekam skromno. Niti pesem-žalostinka ji ni bila zapeta, le dva njena učenca sta izrekla nekaj besedi svoji vzgojiteljici v spo-

min. Izpolnila se je s tem precej tudi njena poslednja želja po skromnem pogrebu.

Skromen nastop in lep zgled pokojne, pa pravo umevanje svojega poklica, dela pokojnice veliko. Naj Bog nakloni naši mladini še podobnih vzgojiteljev, njo naj pa v večnosti plačuje!

J. G.:

Obisk pri Leninu

(Nadaljevanje)

Zdaj sem se tudi jaz ojunčil, da vprašam: »A kmetje-seljaki? Kaj pa z njimi?«

»Ne trpim mužika-kmeta, mrzim ga,« je rekel Vladimir Ilič z izrazom skrajne srditosti. »Mrzim kmete, katere sta omehkuženi in slabi Turgenjev in farizejski Tolstoj toliko idealizirala. Seljaki predstavljajo vse ono, kar jaz ne prenašam in se mi gnusijo, to je: preteklost, vera, religiozna glupost in ročno delo. Za zdaj jih še nekako trpim, še celo občujem z njimi, ali jih sovražim. Najrajši bi, če bi zginili vsi kmetje. En sam elektrotehnik je zame več vreden kot sto tisoč seljakov. Nadejam se, da bodo naše kemijske tvornice v krat-

kem času naredile toliko hrane, kolikor jo bodo potrebovali. Tedaj bo prišel zaželjeni čas, da bomo uničili in pobili vse množice kmetov kot nepotrebno maso. Seljaki morajo postati industrijski delavci ali morajo propasti in zginiti. Obstanek kmetov je sramota predzgodovinskega časa. Zapomnite si dobro: boljševizem pomeni trojno vojno in trivrstno borbo: 1. bojevalno vojno znanstveno izobraženih barbarov proti gnlim intelektualcem; 2. vojno vzhoda proti zapadu; 3. vojno mesta proti vsem, selu. Zapomnite si tudi to, da pri izbiranju orožja v tej borbi ne bomo mi prav nič sentimentalni — čuvstveni.

(Dalje prihodnjič)

Oznanila za marec

5. Prvi petek v mesecu. Ob šestih je sveta maša pred Najsvetejšim. Na predvečer je v župnijski cerkvi skupna molitev svete ure.

7. Četrta postna nedelja in prva nedelja v mesecu. Službe božje so v navadnem redu. Pri šesti sveti maši je mesečno sv. obhajilo za moške, ki naj na to nedeljo zadostijo tudi v obilnem številu svoji velikonočni dolžnosti!

14. Peta postna ali tiha nedelja. Službe božje so v navadnem redu.

16. do 18. Tridnevica na čast sv. Jožefa. Vsak večer so ob sedmih litanije sv. Jožefa.

19. Sv. Jožef, zapovedan praznik. Obenem spomin Marije sedem žalosti in cvetni petek. Ob šestih je sv. maša z dvema blagoslovoma. Ob desetih je sv. maša samo v cerkvi sv. Jožefa na griču, h kateri gre v sprevedu društvo svetega Jožefa. Popoldne ob 2. uri so v cerkvi svetega Jožefa litanije sv. Jožefa, ob 3. uri pa v župnijski cerkvi slovesne pete litanije Matere božje. Pri šesti sv. maši je skupno sv. obhajilo za člane in članice Prosv. društva sv. Jožefa.

20. Cvetna sobota. Namesto na cvetni petek ima to jutro Marijina družba za žene svojo letno pobožnost na čast žalostni Materi božji. Ob pol šestih je govor, nato pa skupno sv. obhajilo in sv. maša za žive in mrtve članice Marijine družbe žena.

21. Cvetna nedelja. Pri vseh treh sv. mašah se bere pasion po evangelistu Mateju. Ob trčetrt na 10 je slovesen blagoslov oljk in zelenja ter procesija okoli cerkve.

23. Veliki torek. Med sv. mašo se bere popis Jezusovega trpljenja po evangeliju sv. Luke.

24. Velika sredi in celodnevno čiščenje svetega Rešnjega Telesa v naši župniji. Na predvečer po Ave Mariji je slovesno zvonjenje v vseh cerkvah župnije. Enako zvonijo povsod tudi zjutraj k dnevu. Zjutraj ob 6. uri je blagoslov z Najsvetejšim in nato pred sv. mašo še litanije Srca Jezusovega. Sv. maše bodo ob 6., 8. in 10. uri. Za ure molitve, ki jih bo oznanjal veliki zvon, naj se razvrstijo: dopoldne do 11. ure vaščani, od 11. do 12. ure šolski otroci, od 12. do 1. ure čč. šolske sestre, od 1. do 2. ure dekleta, od 2. do 3. ure bo skupna ura molitve s petjem, od 3. do 4. ure žene, ob 4. uri so slovesne jutranjice velikega tedna, ob 5.15 uri je pridiga in nato slovesne pete litanije Srca Jezusovega in zahvalna pesem. Naj ne bo ta dan cerkev nikdar slabo obiskana. V obilnem številu naj prihajajo zlasti šolski otroci, ki imajo že počitnice.

25. Veliki četrtek in zunanje praznovanje Marijinega oznanjenja, godu naše farne patrone. Z obrednimi molitvami in sv. mašo prevlada ta dan Marijin praznik veliki četrtek. Liturgične in mašne molitve Marijinega praznika bodo opravljene 5. aprila, a zunanje praznovanje ostane na datumu 25. marca. Praznik ni zapovedan, a naše farane naj farna patrona ta dan v obilici privabi k edini, slovesni, sv. maši ob devetih in k obiskovanju Gospoda, ki bo po slovesni sv. maši v tabernaklju karmelskega oltarja v kapelici. Popoldne ob 3. uri bodo v kapelici slovesne pete litanije in počestjenje sve-

tega Rešnjega Telesa. Pride naj tedaj, kdor le more in zlasti otroci! Zene in dekleta naj obiščejo v obilici Zveličarja zvečer. Ta dan je spomin zadnje večerje, postavitve zakramenta sv. Rešnjega Telesa, Jezusovega krvavega potu na Oljski gori in Judovega izdajstva. V spomin na postavitve sv. maše je ta dan samo ena sv. maša. Sv. obhajilo se deli prvič ob 1/6 zjutraj. Ob 9 je slovesna sv. maša. Pri glorijski zapoj orgle in zvonovi, ki potem do velike sobote utihnejo v spomin na Jezusovo trpljenje. Med slovesno sv. mašo se bo zadnjič delilo sveto obhajilo, h kateremu pristopite v obilnem številu. Po sveti maši se prenese sv. Rešnje Telo v kapelico (spomin Jezusove poti na Oljsko goro). Po kratkih molitvah v kapelici se prične razkrivanje oltarjev, kar nas spominja, da so Jezusa ob smrti oropali oblačil in da so jih vojaki med seboj razdelili. Popoldne ob 4 pete jutranjice. Zvečer ima v kapelici uro molitve dekliška Marijina družba od 7. do 8. ure (sveta ura), ženska Marijina družba pa od 8. do 9. ure (23. ura).

26. Veliki petek, spomin smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. Ob 6 zjutraj križev pot, ob 8 se prične sv. opravilo. Najprvo tiho žalovanje nad grehi sveta, ki so zakrivali Jezusovo smrt (mašnik leži pred oltarjem), nato branje iz stare zaveze (o velikonočnem jagnjetu) in popis Jezusovega trpljenja po sv. Janezu. Potem molitve za vse ljudi celega sveta, odkrivanje in čiščenje sv. križa, potem mašne molitve velikega petka, nakar se prenese sv. Rešnje Telo v božji grob. Popoldne ob 4 pete jutranjice. Zvečer ob trideset na osem (7.45) je zadnja postna pridiga in petje žalostink cerkvenega pevskega zbora.

27. Velika sobota. Ob 7 zjutraj je blagoslov ognja, od katerega se potem prižgo tudi luči v cerkvi, blagoslov velikonočne sveče, branje preokb iz starega zakona, blagoslov krsne vode in nato slovesna sveta maša, med katero pri glorijski zapoj orgle in zvonovi. Vsi obredi velike sobote so se včasih opravljali ponoči od sobote na nedeljo. Sv. obhajilo se deli na veliko soboto samo med sv. mašo.

Vsak post preneha na vel. soboto opoldne.

Blagoslov velikonočnih jedil se vrši na veliko soboto popoldne na Bistrici, po Dolini in pri Sv. Ani, kakor tudi v vmesnih krajih, po običajnem redu. Za bistriško sosesko se bo delil blagoslov na dveh mestih: najprvo ob 1. uri popoldne pri Koširju poleg kolodvora in potem pri Aljančiču na Bistrici. V župni cerkvi bo blagoslov jedil točno ob 2, pri sv. Andreju pa ob 1/3 popoldne.

Slovesno vstajenje in procesija se vrši po slovesnih jutranjicah, ki se prične ob trideset na pet popoldne. Procesija se vrši po običajnem redu. Oni, ki vršijo pri procesijah kakšno častno službo, naj blagovolijo biti točno na mestu. Med procesijo naj bodo trgovine in izložbe zaprte. Olikan človek ne bo med procesijo postajal na trgu!

28. Velika noč. Ob 6 je sv. maša z dvema blagoslovoma in pred Najsvetejšim, ob 8 je blagoslov na koncu sv. maše, ob 10 je slovesna peta sv. maša z leviti in dvema blagoslovoma. Po-

poldne ob 3 so slovesne pete litanije Matere božje.

29. Velikonočni ponedeljek, nezapovedan praznik. Službe božje so kakor ob nedeljah.

30. Velikonočni torek. Ob 6 je orglana far-na sv. maša, ob 10 je sv. maša v cerkvi sv. Jožefa na griču.

Ves postni čas je vsak petek zvečer ob 7 sv. križev pot in blagoslov z Najsvetejšim.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 7., vesoljna odveza 19., 21., 28.

Dekliška Marijina družba: shod 14., skupno sv. obhajilo 28., dekliški večeri po oznanilu v cerkvi.

Marijina družba za žene: shod, sv. maša in skupno sv. obhajilo 20.

Mladinska pobožnost: 24. popoldne ob 2.

Marijina vrta: po oznanilu v cerkvi.

Šolska sv. spoved bo obvezna za vse šole in bo označena po šolah in v oznanilu.

Župnijska kronika za januar

Januarja v naši župniji rojenih: 9.

Januarja v naši župniji poročenih:

1. Janežič Evstahij, usnjarski pomočnik, Tržič, Cerkvena ulica 9, in Golmajer Marija, predilniška delavka, Dolina 88, poročena 11. jan.
2. Brnič Ilija, čevlarski pomočnik, Tržič, Ljubeljska cesta 48, in Oman Marija, predilniška delavka, Tržič, Ljubeljska cesta 54, poročena 31. januarja.

Januarja v naši župniji umrli:

1. Košir Ivan, zakonski sin predilniškega ključavničarja, rojen 9. 12. 1929 v Tržiču, umrl v Tržiču, Preska 4, dne 10. januarja.
2. Perko Jožef, sin mizarskega pomočnika, rojen in umrl v Tržiču, Ulica Viljema Pollaka 2, dne 11. januarja.
3. Valjavec Ana, gospodinja, rojena 22. 8. 1865 v Križah, poročena 21. 2. 1897, umrla v Tržiču, Blejska cesta 7, dne 19. januarja.
4. Goeken Herman, trgovec s čevlji, rojen 2. 9. 1856 v Cörbecke na Vestfalskem, umrl v Tržiču, Glavni trg 4, dne 30. januarja.

Januarska poročila od drugod:

1. Rozman Pavla, rojena v Tržiču 160, dne 19. 1. 1911, se je poročila v Dupljah 15. 11. 1936 s Stružnik Jožefom.
2. Primožič Marija, zasebnica, Slap 44, in Čarman Jožef, čevlarski uslužbenec, Lom 88, poročena na Brezjah 10. januarja 1937.
3. Roš Franciška, rojena v Tržiču 35, dne 2. 3. 1896, se je poročila v Zemunu 17. 1. 1937 z Gojković Antonom.
4. Mlinar Ignacij, delavec, Tržič, Ljubeljska cesta 58, je umrl v ljubljanski bolnici 1. 1. 1937, star 52 let.

Pri darovanjih za sveče so darovali letos: Šentancani Din 391.—, Dolinci Din 710.25, Tržičani in Bistričani Din 3.556.—, Bog povrni! Za številne potrebe župnijske cerkve bodi priporočena nedeljska pušca!

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Tržiču. — Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Guido Rant, O.F.M. — Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Maks Blejec